

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/99/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522200287
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7522200287.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Borisa Brondoša v spore navrhovateľov: 1/ F.. S. S., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XX, 2/ Bc. H. S., rod. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXX, zastúpených JUDr. Tiborom Sásfaiom, advokátom, so sídlom Mlynárska 15, Košice, proti odporkyni: Z.. S. S., nar. X.X.XXXX, bytom G. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní odporkyne proti uzneseniu 6C/17/2022-15 zo dňa 24.1.2022 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Priznáva navrhovateľom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým uznesením uložil odporkyni povinnosť zdržať sa akéhokoľvek bránenia a obmedzovania navrhovateľov 1. a 2. rade vo výkone práva nerušeného prechodu a prejazdu pešo, motorovými a nemotorovými vozidlami cez parcely č. XX/X a č. XX/X evidované na LV č. XXX v katastrálnom území G., Q. G., okres H. - okolie, vrátane odstránenia všetkých prekážok z týchto parciel (drobných stavieb voliéry, prístrešku na drevo a železného plotu) a povinnosť zabrániť vstupu psov na tieto parcely (I.). L. poučil odporkyňu, že je oprávnená podať proti žalovaným: 1/ F.. S. S., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XX a 2/ Bc. H. S., rod. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXX, na Q. súde H. - okolie žalobu vo veci samej o zrušenie vecného bremena s tým, že ak návrh na začatie konania vo veci samej bude podaný, neodkladné opatrenie bude trvať až do rozhodnutia vo veci samej (II.). J. 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania proti odporkyni v rozsahu 100 % (III.).

2. Súd nariadil neodkladné opatrenie (ďalej len „NO“) na návrh navrhovateľov, ktorým sa domáhali realizácie práv z vecného bremena zriadeného písomnou zmluvou, obsahom ktorého je prechod pešo a prejazd motorovými a nemotorovými vozidlami cez parcely vlastnícky patriace odporkyni, ako aj uloženia povinnosti odporkyni odstrániť prekážky umiestnené na týchto parcelách na tom skutkovom základe, že odporkyňa im ako osobám oprávneným z vecného bremena bráni a znemožnila im prístup na nehnuteľnosť evidovanú na LV č. XXXX v kat. území G., Q. G., okres H. - okolie ako parcela registra „C“ č. XX/X - záhrada o výmere X.XXX mX v celosti, ktorú nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva titulom kúpy V- XXXX/XX z XX.XX.XXXX s tým, že na LV v časti C: C. por. č. X je zapísané právo z vecného bremena „in rem“, Q. z vecného bremena: podľa V - XXXX/XX z XX.X.XXXX - L. o zriadení vecného bremena in rem spočívajúceho v práve nerušeného prechodu pešo, motorovými a nemotorovými vozidlami cez pozemky reg. C - KN parcely č. XX/X a č. XX/X v prospech každého vlastníka parcely reg. C - KN č. XX/X. Q. je vlastníčkou zaťažených nehnuteľností parciel reg. C - KN č. XX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX mX a parc. č. XX/X - záhrada o výmere XX mX zapísaných na LV č. XXX v kat. území G., Q. G., okres H. - okolie v celosti, vlastnícke právo nadobudla kúpnu zmluvou, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa X.XX.XXXX pod

č. V - XXXXX/XXXX v celosti s ťarchou z vecného bremena, o ktorom vedela, zvlášť ako právnička s takým stavom a vecným bremenom súhlasila, inak by kúpnu zmluvu nepodpísala. Navrhovatelia argumentovali i tým, že vlastnícke právo k parcele č. XX/X nadobudli na základe kúpnej zmluvy jednoznačne výlučne len v spojení so zriadeným právom vecného bremena spočívajúceho v práve nerušeného prechodu a prejazdu cez susedné parcely č. XX/X a XX/X, pretože išlo (a stále ide) o jedinú prístupovú cestu z miestnej komunikácie na túto parcelu. V čase nadobudnutia nehnuteľnosti odporkyňa nebola vlastníčkou susedných parciel zaťažených vecným bremenom ani ich neužívala, po kúpe sa nasťahovala do susednej nehnuteľnosti aj s dvomi psami plemena nemecký ovčiak, ktorí voľne pobejú po prístupovej ceste a existenciou a neodstránením prekážok na tejto ceste z drobných stavieb (voliéra, prístrešok na drevo, železný plot) znemožnila navrhovateľom prechod a prejazd cez vstupnú bránu a po tejto jedinej prístupovej ceste na ich pozemok. Uviedli, že od tej doby nemajú prístup k svojej nehnuteľnosti, nemôžu doviesť na parcelu nutné veci, túto akokoľvek užívať, ani s nehnuteľnosťou nakladať napr. pripraviť ju na zástavbu. V dôsledku konania odporkyne nemôžu realizovať svoje vlastnícke právo, pričom oddialovaním prístupu im hrozí a narastá škoda na ich majetku (nárast cien a iné), čo považovali za neúnosné. Pred podaním návrhu odporkyňa vyzvali, aby im umožnila nerušený prechod a prejazd cez parcely č. XX/X a XX/X, odstránila prekážky z prístupovej cesty a zabránila stretu s jej domácimi zvieratami, no výzvu neakceptovala, prezentovala odmietavé stanovisko i na výzvu ich právneho zástupcu a naďalej im bezdôvodne bráni v jedinom existujúcom prístupe, nerušenom prechode a prejazde cez jej parcely č. XX/X a XX/X, na ktorých je platne a účinne zriadené vecné bremeno, k čomu nemá žiadny právne relevantný dôvod a uvedené aj sama potvrdzuje v písomnom oznámení zo dňa 22.9.2021. Navrhovatelia mali za to, že navrhovaným NO možno objektívne dosiahnuť ochranu, ktorej sa domáhajú a nebude vytvorený nenávratný stav, právne účinky NO neobmedzia odporkyňu neprimeraným spôsobom nad nevyhnutný rámec, už vôbec nie nad rámec existujúceho záväzku z vecného bremena. O uloženie žalobnej povinnosti nežiadali majúci za to, že neodkladným opatrením sa dosiahne úprava pomerov medzi stranami v požadovanej miere a navrhované povinnosti žiadali odporkyňu uložiť bez časového obmedzenia počas existencie vecného bremena, keďže v súčasnosti nie je možné určiť dobu, po ktorú budú trvať dôvody nariadenia NO.

3. Súd prvej inštancie vec právne posudzoval podľa ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d), § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, § 329 ods. 2 a § 330 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), definoval osobitné náležitosti návrhu na nariadenie NO a aké sú základné predpoklady pre nariadenie NO a uviedol, že NO slúži k bezodkladnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv strany sporu a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Navrhovateľ musí mať na neodkladnom opatrení právny záujem, t.j. musí osvedčiť potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takého súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením NO sa dosiahne účel ochrany poskytovanej v súdnom konaní. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad. Z charakteru NO vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie NO je ale nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Existencia právneho pomeru medzi účastníkmi alebo nároku, prípadne ich osvedčenie, samo o sebe ešte netvorí zákonný dôvod pre vydanie NO, až ich ohrozenie dovoľuje súdu NO nariadiť. Pre nariadenie NO je potrebný záver, že bez okamžitej úpravy pomerov by bolo právo strany ohrozené. Po preskúmaní predložených listinných dôkazov a skutkových i právnych dôvodov návrhu súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh na nariadenie NO je dôvodný. Skonštatoval, že navrhovatelia osvedčili existenciu právneho vzťahu medzi stranami, ktorému žiadali poskytnúť ochranu neodkladným opatrením, a to svoje oprávnenie z vecného bremena ako aj skutočnosť, že osobou povinnou z vecného bremena je odporkyňa. Vzal do úvahy stanovisko odporkyne, ktorá nepoprela, že bráni navrhovateľom vo výkone ich práva z vecného bremena a jej obrana bola založená na tvrdení, že zmena vlastníka nehnuteľnosti, ku ktorej je zriadené vecné bremeno v prospech oprávnených, spôsobila vznik hrubého nepomeru medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného z vecného bremena, pričom nesúhlasila s napojením pozemku navrhovateľov na inžinierske siete cez jej pozemok. Obranu odporkyne súd považoval za nedôvodnú poukazujúc na to, že nadobudla vlastnícke právo k predmetným pozemkom kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený 3.12.2020, t.j. ešte pred povolením vkladu vlastníckeho práva navrhovateľov k oprávnenej

nehnutelnosti nadobudnutej kúpou, pričom odporkyňa v čase nadobudnutia predmetných pozemkov do svojho vlastníctva vedela, že sú zaťažené právom vecného bremena v prospech každého (ďalšieho) vlastníka pozemku (vecné bremeno „in rem“). Súd pripomenul, že navrhovatelia nežiadajú o žiadne nové práva, či povinnosti a nežiadajú ani o pripojenie inžinierskych sietí cez pozemky odporkyne, iba bránia svoje (existujúce) právo z platného vecného bremena a nariadením NO nevzniknú odporkyni žiadne nové povinnosti. Dospel k záveru, že navrhovatelia osvedčili aj potrebu neodkladnej úpravy pomerov, keďže v dôsledku konania odporkyne, ktorá im bráni v prístupe na ich nehnuteľnosť, nemôžu realizovať svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, užívať ju, nakladať s ňou a z tohto dôvodu im vzniká a narastá škoda. Na podklade zistených skutočností súd prvej inštancie mal preukázané zákonné predpoklady pre nariadenie NO, a preto v súlade s § 328 ods. 1 CSP návrhu vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie v navrhovanom znení. Podľa názoru súdu prvej inštancie nariadené neodkladné opatrenie postačuje na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany v rozsahu vymedzenom samotným účelom navrhovaného NO, ktoré v podstate procesne konzumuje vec samu a nariadením NO je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. S poukazom na ust. § 336 ods. 1 CSP preto súd neuložil navrhovateľom povinnosť podať žalobu vo veci samej, keď uloženie takej povinnosti považoval za neúčelné a procesne nehospodárne. V súlade s § 337 ods. 1 CSP zároveň odporkyňu poučil o možnosti podať žalobu vo veci samej, ktorou sa môže domáhať zrušenia vecného bremena, prípadne nárokov, ktoré bezprostredne súvisia s právnymi účinkami nariadeného NO s tým, že ak návrh na začatie konania vo veci samej bude podaný, neodkladné opatrenie bude trvať až do rozhodnutia vo veci samej. O trovách neodkladného opatrenia súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že plne úspešným navrhovateľom priznal nárok na náhradu trov konania proti odporkyni v plnom rozsahu a uviedol, že o výške trov konania rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

4. Uznesenie napadla včas podaným odvolaním odporkyňa z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v I. výroku uznesenia považovala za arbitrárne, nepreskúmateľné a nevykonateľné. Podľa názoru odporkyne z obsahu I. výroku nie je možné určito a zrozumiteľne identifikovať, kde, akým spôsobom, v akom rozsahu a akom časovom horizonte má byť navrhovateľom umožnený nerušený prechod a prejazd pešo, motorovými a nemotorovými vozidlami cez parcely č. XX/X a XX/X v jej osobnom vlastníctve, zapísané na LV č. XXX v k. ú. G., okres H. - okolie, čo spôsobuje nevykonateľnosť predmetného výroku. J. rozhodnutie podľa odporkyne je nezákonné, nakoľko v tomto prípade ide o zjavne neprimeraný zásah do výkonu jej vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam, ktorý by v prípade jeho realizácie znamenal obmedzenie jej vlastníckeho a dispozičného práva z dôvodu, že v prípade splnenia povinnosti nariadenej súdom v neodkladnom opatrení, by bolo z jej strany nutné tieto parcely oddeliť oplotením. K. na to, že vecné bremeno „in rem“ k týmto parcelám bolo zriadené na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi pôvodnými vlastníkmi nehnuteľností a navrhovateľmi, od ktorých však podľa jej vedomostí navrhovatelia odstránenie drobných stavieb nepožadovali. Mala za to, že ako nadobúdateľ nehnuteľnosti sa stala obeťou právneho pochybenia jej predchodcov a navrhovateľov. K tvrdeniu navrhovateľov, že im znemožnila právo prechodu cez jedinou prístupovú cestu k ich nehnuteľnosti uviedla, že prístup na nehnuteľnosť - parcelu č. 72/1 je možný z druhej strany pozemku, kde je prístupová cesta, ktorú užívajú aj ostatní vlastníci susediacich nehnuteľností a niekoľkokrát ju využili aj navrhovatelia od kúpy predmetného pozemku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mala za to, že nariadené NO je arbitrárne, neodôvodnené a nevykonateľné, pričom vo vzťahu ku pozemkom v jej vlastníctve dochádza k extenzívnemu zásahu do jej práv, nad rámec prípadných oprávnených záujmov navrhovateľov. Navrhla preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, alternatívne uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Navrhovatelia vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že napadnuté uznesenie je správne, zákonné, vykonateľné, zákonným spôsobom, určito a zrozumiteľne zdôvodnené, a preto ho navrhli potvrdiť. Odvolanie odporkyne považovali za absolútne nedôvodné, v ktorom absentuje odvolací dôvod a nie je zrejmé, proti ktorému z troch výrokov uznesenia smeruje. Nesúhlasili s tvrdením odporkyne, že uznesenie je nepreskúmateľné, že ide o neprimeraný zásah do výkonu jej vlastníckeho a dispozičného práva a že pre splnenie povinnosti by bolo nutné jej parcely oplotiť. Poukázali na to, že I. výrok napadnutého uznesenia je presne podľa farchy z vecného bremena in rem zapísaného na LV č. XXX v k.ú. G., spočívajúceho v „práve nerušeného prechodu a prejazdu pešo, motorovými a nemotorovými vozidlami cez pozemky registra C - KN parc. č. XX/X a parc. č. XX/X v prospech každého vlastníka pozemku registra C - KN parc. č. XX/X (v súčasnosti vo vlastníctve navrhovateľov). I. bremeno vzniklo na

základe zmluvy o zriadení vecného bremena V-XXXX/XX zo dňa XX.X.XXXX. V čase kúpy nehnuteľností odporkyňou dňa 3.12.2020 sa odporkyňa ako kupujúca s vecným bremenom jednoznačne musela oboznámiť a mala vedomosť, že slúži ako jediný možný prístup pre vlastníkov parcely č. XX/X v celej šírke parciel, ktorá sa vyžaduje na prejazd motorovými vozidlami, pretože parcely sú relatívne úzke. Bola oboznámená aj s tým, že ide o časovo neobmedzené právo nerušeného prechodu a prejazdu, pričom musela tiež vedieť, že ak má ísť o nerušený prechod peši, je vylúčené, aby nechala na tejto prístupovej ceste pobežovať svojich psov (dovtedy taký problém nebol). Je na odporkyni, ako splní uloženú povinnosť, aby zabránila vstupu psov na cestu. Poukázali na to, že parcelu č. XX/X o výmere 1.271 m² kúpili niekoľko dní pred odporkyňou (V-4306/20 z 10.11.2020) a až po zriadení jedinej prístupovej cesty týmto vecným bremenom, pričom ich jedinou a podstatnou podmienkou pri kúpe bolo, aby mali na pozemok trvalý a nerušený prístup peši, motorovými aj nemotorovými vozidlami aspoň v minimálnej nevyhnutnej šírke prístupovej cesty, ktorá zodpovedá šírke parciel č. XX/X a XX/X (zrejme na taký účel aj odčleňovaných), čo vyplýva aj z predložených snímok z katastrálnej mapy a inak by pozemok nikdy nekúpili. Pozemok bez prístupovej cesty totiž ani nebol predajný, pretože ide o jediný prístup na predmetnú parcelu z riadnej miestnej komunikácie. Za nepravdivé označili tvrdenie, že nepožadovali odstránenie časti drobných stavieb, keďže ich odstránenie mohli požadovať až po nadobudnutí vlastníckeho práva, t.j. od 10.11.2020 a odporkyňa sa stala vlastníčkou dňa 3.12.2020, pričom od začiatku odmietala a dosiaľ odmieta dobrovoľne rešpektovať ich právo prechodu a prejazdu a nerušené užívanie jediného prístupu z miestnej komunikácie na ich pozemok. Mali za to, že nariadením NO nejde o neprimeraný zásah do jej dispozičných a vlastníckych práv, nakoľko odporkyňa svoje nehnuteľnosti s ťarchou vecného bremena kupovala. Práve naopak, nerešpektovaním ich práva vecného bremena, im odporkyňa bráni realizovať vlastnícke práva, užívať predmetnú nehnuteľnosť, s touto nakladať, zriadiť na nej prípadnú stavbu alebo akokoľvek ju zhodnotiť, preto nemajú inú možnosť než domáhať sa rešpektovania práva z vecného bremena podaným návrhom. Záverom trvali na tom, že ide o jedinú prístupovú cestu spôsobilú aj pre motorové vozidlo z miestnej komunikácie, inej cesty niet, pričom nemožno ani uvažovať o tom, aby chodili len peši cez iný susedov pozemok. Z týchto dôvodov navrhli uznesenie ako vecne správne a zákonné potvrdiť a priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) bez nariadenia pojednávania prejednal odvolanie podané včas a oprávnenou osobou, preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 379, § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

7. Procesné podmienky a predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia v civilnom sporovom konaní sú upravené v ust. §§ 324 až 326 CSP, ktoré správne použil v danej veci aj súd prvej inštancie, správne ich interpretoval a aj aplikoval na zistený skutkový stav prejednávanej veci.

8. Podľa § 324 ods. 1 až 3 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. c), d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami alebo niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Neodkladné opatrenie (od 1.7.2016 ide o nový inštitút v civilnom procesnom práve) je základným opatrením súdu, ktorým sa upravujú (predbežne alebo aj trvale) pomery sporových strán, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Vychádzajúc zo zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia je NO prípustné a opodstatnené vtedy, ak: a) sa tvrdí a osvedčí existencia právneho vzťahu

medzi sporovými stranami, b) tento právny vzťah si vyžaduje bezodkladnú úpravu alebo ak je daná obava z ohrozenia exekúcie, c) uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), d) navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, e) právne účinky NO neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a f) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP). Všetky uvedené podmienky pritom musia byť splnené v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozšírenie škody alebo inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, príp. hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu (porovnaj Števček, M. a kolektív Civilný sporový poriadok. Komentár, vyd. C. H. Beck v Prahe, 2016, s. 1093).

14. Pretože pri nariadovaní samotného NO prevláda požiadavka rýchlosti, z tohto dôvodu súd nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania a zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale rozhoduje spravidla len na základe listín predložených navrhovateľom NO. Navrhovateľ opísaním rozhodujúcich skutočností musí osvedčiť rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje opodstatnenosť a neodkladnosť návrhu, a vecnou argumentáciou musí presvedčiť súd o potrebe nariadiť NO v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie NO má povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Procesu osvedčovania (spravdepodobnenia) podliehajú všetky zákonné podmienky na nariadenie NO, s osobitným dôrazom na potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie. Miera osvedčenia sa pritom riadi situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Účelom NO je totiž rýchle riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Procesný inštitút neodkladného opatrenia zároveň umožňuje operatívne upraviť pomery strán za predpokladu, že takýto zásah sa javí byť ako nevyhnutný, nakoľko existujú konkrétne okolnosti prípadu, ktoré poukazujú na naliehavosť a nutnosť takeého zásahu.

15. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia a oboznámení sa s obsahom spisu a predložených listinných dôkazov zistil, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní danej veci sa dôsledne spravoval cit. ustanoveniami a vyššie uvedenými zásadami právnej praxe, v súlade so zákonom posúdil skutkové i právne dôvody návrhu podaného navrhovateľmi a na podklade zistených (osvedčených) skutočností dospel k správne záveru o splnení zákonných predpokladov pre nariadenie navrhovaného NO. Aj podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľa hodnoverne osvedčili predpoklad existencie (ohrozeného) práva vyplývajúceho z vecného bremena (zriadeného písomnou zmluvou v prospech vlastníka oprávnenej nehnuteľnosti parc. registra „C“ č. 72/1 - záhrada o výmere 1.271 m², za účelom zabezpečenia prístupu k nej, ktoré je evidované v katastri nehnuteľností) prechodu pešo a prejazdu motorovými a nemotorovými vozidlami cez parcely č. XX/X a č. XX/X evidované na LV č. XXX v katastrálnom území G., Q. G., okres H. - okolie vo výlučnom vlastníctve odporkyne, ktorému sa má poskytnúť ochrana neodkladným opatrením. V konaní boli dostatočne osvedčené tiež okolnosti svedčiace o reálnej a bezprostredne hroziacej ujme na právach navrhovateľov a potrebe nariadenia navrhovaného NO z toho dôvodu, že odporkyňa právo navrhovateľov vyplývajúce z vecného bremena nerešpektuje a preukázateľne bráni navrhovateľom v prístupe k ich nehnuteľnosti cez svoje pozemky (zaťažené vecným bremenom), resp. tento prechod (a prejazd motorovým vozidlom) v dôsledku konania odporkyne a umiestnenia prekážok (i pobežovaním psov po pozemku) je podstatne sťažený až znemožnený. Súd prvej inštancie preto dôvodne poskytol navrhovateľom požadovanú ochranu práva nariadením neodkladného opatrenia v navrhovanom znení a uložil odporkyni povinnosť strpieť výkon ich práva prechodu pešo a prejazdu navrhovateľmi cez parcely č. XX/X a č. XX/X evidované na LV č. XXX v katastrálnom území G., Q. G., okres H. - okolie, zdržať sa neoprávnených zásahov a odstrániť z týchto pozemkov existujúce prekážky brániace nerušenému výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenom, ktoré je spojené s vlastníctvom pozemku parc. registra „C“ č. XX/X - záhrada o výmere X.XXX m² evidovanej na LV č. XXXX v kat. území G., Q. G., okres H. - okolie v bezpodielovom spoluvlastníctve navrhovateľov. Navrhovaná okamžitá úprava pomerov strán aj podľa posúdenia odvolacieho súdu je odôvodnená, naliehavá a potrebná za účelom zabezpečenia

nerušeného prístupu a prízjazdu navrhovateľov k vlastnej nehnuteľnosti, ako i v záujme zamedzenia vzniku škody alebo inej ujmy, ktorá v prípade znemožnenia prístupu a riadneho užívania nehnuteľnosti môže navrhovateľom vzniknúť.

16. Skutočnosti a námietky, ktoré odporkyňa uviedla v podanom odvolaní, nič nemenia na vecnej správnosti napadnutého uznesenia a nie sú spôsobilé spochybniť správnosť právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie pri právnom posúdení prejednávanej veci, neodôvodňujú prijať ani záver o vadách konania alebo procesnom postupe súdu porušujúcim právo na spravodlivý proces z dôvodu nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia, ktoré je riadne zdôvodnené a aj vykonateľné. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a zároveň konštatuje správnosť a úplnosť dôvodov napadnutého uznesenia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého uznesenia i k odvolacím námietkam odporkyne odvolací súd dodáva, že podľa ust. § 151n ods. 2 Občianskeho zákonníka vecné bremená spojené s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa. V prípade vecných bremien zriadených „in rem“, ktoré sú spojené s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, má obmedzenie vlastníka právne dôsledky nielen pre toho, kto bol vlastníkom nehnuteľnosti v čase zriadenia vecného bremena, ale tiež pre jej každého ďalšieho vlastníka; ani zmena osoby vlastníka oprávnenej nehnuteľnosti, v prospech ktorej bolo vecné bremeno zriadené (za účelom zabezpečenia prístupu k nej), nič nemení na obsahu zriadeného vecného bremena (k uvedenému porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 29/2009 zo dňa 30.6.2010). V prípade, že vecné bremeno spočíva v práve prechodu a prejazdu vozidlami cez povinné nehnuteľnosti (prístupovej cesty), môže sa osoba oprávnená z vecného bremena domáhať, aby vlastníkovi, prípadne aj iným osobám bola uložená povinnosť umožniť mu výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, príp. zdržať sa v návrhu (žalobe) uvedeného konkretizovaného rušenia výkonu práva a odstrániť jeho následky. Ak vlastník pozemku umiestni na ceste zaťaženej vecným bremenom prekážku, ktorá neumožňuje právo zodpovedajúce vecnému bremenu vykonávať, môže sa oprávnená osoba na súde domáhať odstránenia tejto prekážky. K úspešnosti žaloby pritom nie je potrebné, aby išlo o prekážku trvalú (môže ísť napr. o pobehovanie psa po pozemku), a nie je významné, že oprávnený využíva vecné bremeno len občas. Rozhodujúce je to, že opakovane dochádza k zásahu do jeho práva (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 986/2010).

17. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom odvolateľky, že ide o zjavne neprimeraný zásah do výkonu jej vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nakoľko neodkladným opatrením je odporkyňa obmedzená vo výkone svojho vlastníckeho práva len v primeranom rozsahu, ktorý zodpovedá rozsahu a obsahu vecného bremena zriadeného písomnou zmluvou (evidovaného v katastri nehnuteľností) ako aj intenzite osvedčeného ohrozenia práv navrhovateľov ako osôb oprávnených z vecného bremena, a preto nariadením NO nedošlo k neprípustnému zásahu do jej práv a oprávnených záujmov nad nevyhnutnú mieru. Súd prvej inštancie celkom správne tiež predpokladal, že prostredníctvom účinkov nariadeného NO možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov strán (v danom prípade nariadené NO konzumuje vec samu) a z tohto dôvodu plne v súlade so zákonom navrhovateľom neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej. Sledujúc zároveň záujem rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov odporkyne, proti ktorej neodkladné opatrenie smeruje, súd v súlade s ust. § 337 CSP osobitným výrokou poučil odporkyňu, že procesnej ochrany sa môže domáhať podaním samostatnej žaloby vo veci samej (§ 337 ods. 1 CSP) a v takom prípade (ak bude žaloba vo veci samej odporkyňou podaná), nariadené NO časovo limitoval do právoplatného skončenia konania vo veci samej. V tejto súvislosti odvolací súd pre úplnosť poučenia odporkyne dodáva, že v prípade podania žaloby podľa poučenia súdu a vo vecnej súvislosti s nariadeným neodkladným opatrením je súd povinný aj bez návrhu uznesenie o nariadení NO zrušiť rozhodnutím, ktorým žalobe bude vyhovené (§ 337 ods. 3 CSP).

18. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správne.

19. Nakoľko toto uznesenie má povahu konečného rozhodnutia, v súlade s ust. § 396 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodol tiež o nároku strán na náhradu trov odvolacieho konania. Navrhovatelia mali plný úspech v odvolacom konaní, preto im bola priznaná 100 % náhrada trov odvolacieho konania proti odporkyni. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerov hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v § 429 ods. 2 CSP.